

észére Simon
eredményét,
on Gabriella

ára: Oppen-
végrendel-
Sztáz öröm-

a „Nemzet“

egyes ada-
bácsi.

elyek a saját

ig

not

köteteket —
ngedni haj-
latt tudatni
zó bácsi.

ihhez.

özeledvén,
ama t. elő-
val lejár,
előbb meg-
dése fenn-

a:

t 40 kr.

t 80 kr.

t 60 kr.

lküldésére
k haszná-
oz, Buda-
aeum-épü-

ivatala.

aeum-épület.

v. társulat.

KIS LAP

A JÓ CZIMBORÁK. (Lásd a 224. lapon)

XXVII. kötet, 14. szám.

Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.
Ára negyedévre 1 frt 40 kr.

1884. október 5-én.

A FEHÉR GALAMB.

— Tündérmese. —
(Folytatás.)

„**O**n, mondta a Kövér Misi, a ki ide vezetett. Oh, nagyon derék fiú a Misi, mi ketten jó barátok vagyunk s ő előre mondta, hogy itt jó dolgom lesz. Bizony nagy utamban nem is találtam még seholy ilyen szives kis leányt.

— Hát nagyon messziről jön?

— De nagyon ám! Hetedhét országot bejártam, de szerencsére már nem messzire vagyok célomtól, ide már közel van az Aranyország.

— Miféle ország az?

— Az bizony olyan ország, a hol senkinek sem kell fáradni, bajlódni, a kenyér készen sütvé terem a fákon, a madarak sülvé röpülnek és aranyból van még az ajtószarka is.

— Az már szép lehet, szolt Iluska. És közel van ide? Én soha sem hallottam a hírét.

— Természetes, hogy nem hallottad, mert ti jámbor falusiak ki nem mentek a határból. Pedig itt van nem messze, a nagy fekete erdőn túl. Hanem tudod mit? Jöjj velem, én elvezetlek.

— Oh nem mehetek, nem lennék én ott boldog. Nem tudnám elhagyni kedves szüleimet, kis csibéimet, a cziczámat és különösen az én drága kis fehér galambomat.

— A cziczát elhozhatnád magaddal, vagy ha azt nem, hát legalább a galambot. Oh, az nagyon jó is volna, ha a galambot elhoznád.

E szavaknál az idegen akaratlanul fölpillantott egy kicsit és Iluska majd

fölsikoltott ijedtében, mikor az idegennek villogó, gonosz tekintetét látta. Félni kezdett és már sajnálta, hogy befogadta az idegent. De aztán megint, a milyen jó kis leány volt, magára haragudott, hogy ilyent gondolt; hiszen a szegény öreg bizonyosan nem tehet róla, ha olyan furesza tekintete van.

Mikor tehát Iluska szülei haza tértek, a kis leány nem árulkodott, csak azt mondta, hogy az öreg vándor szállást kér éjszakára. Az öreg is újra elmondta, milyen messziről jött, milyen fáradt; beszéd közben a viláért sem tekintett volna fel többé. Iluska szülei szivesen megengedték, hogy a fáradt idegen ott maradjon és a szobában akartak neki ágyat vetni; de az öreg szabadkozott s azt mondta, hogy jó lesz neki odakiut a pitvarban, ott jobban fog aludni. Ráhagyták és így aztán szépen lefeküdtek, nem sejtve, hogy ármányos manó a vendégek. Mert hogy az öreg vándor nem volt senki más, mint Morgó király egyik manója, azt már bizonyosan kitaláltátok.

Mióta a fehér galamb ott volt a faluban, nem használtak ott többé se lakatot, se kulcsot, nem félték tolvajtól, minden ajtó nyitva volt. Mikor Iluska korán hajnalban fölkelt, nem kellett az ajtókat nyikorgó kulcsokkal nyitogatnia, csak megnyomta a kilincset és lábujjhegyen kilépett, hogy szüleit föl ne ébressze.

Ezen a reggelen is, mikor az öreg vándor ott aludt, Iluska volt legelőször talpon s mint rendesen, mindjárt az ablakhoz sietett, hogy a fehér galambot czirógassa. A galamb még korábban szokott fölébredni mint Iluska és már mesz-

sziről hizelkedő turbékolással fogadta a kis leányt. Most azonban teljes csönd volt a kalitkában.

— A kis lusta elaludt, gondolá Iluska. No, nem zavarom, hadd aludjék.

Más dolog után látott, vizet hozott, tüzet rakott, aztán megint a kalitkához ment. De még mindig nem hallotta a szokott turbékolást.

— Ejnye, ugyancsak elaludt a kis hamis.

Ismét elment s végezte dolgait, de mikor már a csibéknek is, a cziczának is adott reggelit, harmadszor is elment a galambhoz. Most sem hallotta hangját és aggódni kezdett.

Fölnyitotta a kalitka ajtaját és hívta a galambot, de hiába. Benyult a kalitkába, meg akarta fogni, de hiába kereste, a kalitka üres volt; a fehér galamb eltűnt. Iluska rémülten szaladt szüleihez és elmondta a szomorú hírt. Szülei is nagyon megijedtek.

— Ki vihette el? szólt az apa. Hiszen tolvaj nem jár többé határunkon.

— Háttha az az idegen vándor vitte el? szólt Iluska.

— Hol van az öreg? Még itt kell lennie, hiszen el sem bucsuzott.

Nem bizony, nem bucsuzott az el, hanem hajnal hasadása előtt elillant. Iluska most már elbeszélte, mennyire megrettent ő az idegennek a pillantásától, mindjárt valami gonosz léleknek hitte.

— És igazad volt, ez a gonosz idegen vitte el. Azért horgasztotta úgy le a fejét, hogy ne lássunk a szemébe, ne ismerjünk rá... ki tudja, miféle gonosztevő volt.

Megesalta jószágunkat, belopózott házunkba, hogy elragadja kincsünket. Oh, félek, hogy szerencsétlenség fog következni a galamb eltűnése miatt.

Nem is tévedett ebben, mert még ugyanazon nap beütött a szerencsétlenség a faluba. Egész sereg medve, farkas tört a határba és elhurezolta a legszebb juhot, rablók fosztották ki az alvók házait s nagy volt a busulás mindenfelé. És aztán másnap, harmadnap is így ment a dolog, a nemrég olyan boldog kis nép már egészen kétségbeesett. Mindnyájan tudták, hogy a fehér galamb eltűnése okozza a sok szerencsétlenséget, tehát azt kellene tudni, hová lett a fehér galamb és mikép lehetne visszaszerezni. De ezt nem bírták sehogysémm kitalálni és megint csak a száz esztendősen vén remetéhez zarándokoltak jó tanácsért.

Az öreg meghallgatta panaszukat, de hamarjában ő sem tudott felelni.

— Jöjjetek el holnap, majd addig kikutatom ennek a szomorú dolognak a nyitját.

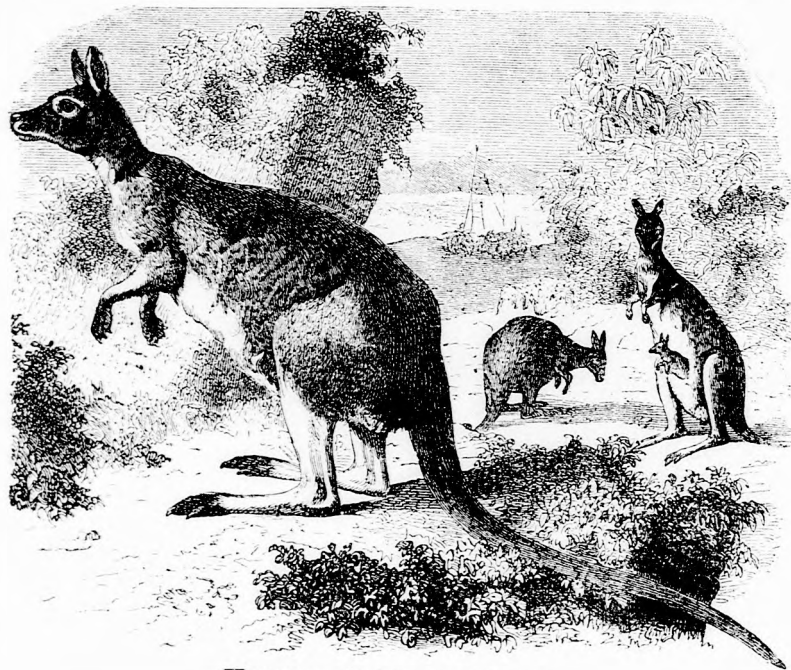
Másnap, mikor ismét elmentek hozzá, így szólt:

— Lehet segíteni e bajotokon, de nem könnyen ám. A fehér galambot a jó tündérek királynője küldte oltalmatokra és nem is lett volna semmi bajotok, ha egyik közületek, még pedig a Kővér Misi, oktalanul be nem hívja az ellenséget közületek. Mert tudjátok meg, hogy amott a nagy fekete erdőben lakik Morgó király, a gonosz manók ura, a kinek tőletek a prédát hordják. A fehér galamb most már ott van Morgó király barlangjában, onnan kell visszahozni, ez pedig csak akkor lehet-

séges, mikor Morgó király alszik. És ő egy hónapban csak egy éjszaka alszik, épen holdtöltekor, akkor is csak tiz perczig. Ekkor kell tehát oda bemenni, sem előbb, sem utóbb, mert különben veszve van, a ki oda belép. Nem is sikerülhet ez másnak, csak olyannak, a kinek igazán tiszta a szive, a ki soha sem bántott senkit sem tettel, sem szóval, de még gondolattal

sem. Ha van köztetek ilyen nemes, tiszta szív, az megkísértheti a galamb visszaszerzését. A jó tündérek segíteni fogják.

Erre a beszédre nagyon meghökkenetek a jó emberek. Mert hát jó emberek voltak ők, annyi bizonyos, de holmi kis hibája mégis csak volt egyiknek is, másiknak is és most az egyszer mindnyájan meg is vallották, mert mi haszna tagad-

KENGURU. (Lásd a 214. lapon.)

ták volna? Aki azt mondja, hogy ő rá illenek az öreg remete szavai, annak el kell menni Morgó király barlangjába és ott vége van, ha nem olyan tiszta szívű, a milyennek mondta magát. Még inkább elszomorodtak tehát, hogy nines, a ki vállalkozhatnék a nehéz földatra. De az öreg remete így szólt:

— Csalódtok, van köztetek egy kis leány, a ki olyan nemes, tiszta szívű, mint senki más. Iluska a neve, őt küldjétek el.

Siettek is mindjárt Iluskáékhoz. Az apa és a mama eleinte semmiképp sem akartak beleegyezni. Ők tudták ugyan, hogy Iluska valóban olyan kedves, tiszta szívű gyermek, de épen ezért nagyon sze-

rették és nem akarták beküldeni a veszedelembé. Mert ha Morgó király csak tíz perczig alszik, már egy percnyi tévedéssel kész a baj, ha még nem alszik vagy már fölébredett. De addig-addig kérték a többiek, hogy az apa végre így szól:

— Jól van, legyen tehát, de csak ha Iluska maga is akarja; én nem kényszeritem, hogy vesztébe rohanjon.

Ekkor Iluskát kezdték kérni, de ez nem is volt szükséges. A jó kis leányka mindjárt azt felelte:

— Elmegyek szívesen, ha segíthetek. És ha baj érne, azt is elviselem érettetek.

Sorra ölelték a jó Iluskát, aztán elvezették a vén remetéhez, hogy ez magyarázza meg neki az utat. Mikor pedig bekövetkezett a holdtöltének ideje, elbucszott mindenkitől és egy szép reggelen utnak indult.

Sebesen lépkedett, mert a fekete erdő messze volt és éjszakára oda kellett érnie; ma éjszaka volt holdtölte, a mikor Morgó király tíz perczig alszik. Ment mendegélt szaporán s már messze járt, mikor az út mellett egy öreg vak embert pillantott meg, ki botjával tapogatózott a földön, mint a vak ember szokta tenni, mikor az utat keresi. Csakugyan vagnak is kellett lenni a szegény öregnek, mert még be is volt kötve a szeme.

Iluska mindjárt megsajnálta és oda futott hozzá.

— Talán bizony letévedt az utról, szegény bácsikám?

— Le ám, kedves leányom... és nem látok, majdnem egészen vak vagyok, azt sem tudom, merre jutok ismét ki az utra.

— Itt van mindjárt közel... adja csak a kezét, odavezetem. Így ni! Ugy-e, most már érzi is a lábával, hogy az uton jár?

— Persze! Csakhogy megint letévedhetek róla, pedig sietős volna az utam Liliomvölgybe. Nem vezethetnél oda?

— Jaj, azt bizony most nem tehetem, mert nekem is nagyon sietős az utam.

— Akkor hát legalább magyarázd meg nekem, hol találkozhatom legbiztosabban a kékszemű kis Iluskával, a kinek a fehér galambja elveszett.

— Oh, hiszen az én vagyok, szolt Iluska nevetve. Én vagyok Iluska.

— Igazán! No ez már derék dolog, akkor hát nem is kell tovább mennem. Mert épen téged kerestelek, jó kis Iluska, beszélnem kell veled a fehér galambról, mely már megkerült.

— Megkerült? Jaj de jó! Mennyire örvendek! Beszéljen gyorsan, hol van a drága kis galamb, hogy került meg?

— Mindjárt elmondom, csak egy kicsit megpihenek... nagyon elfáradtam. Hja, az ilyen öreg ember hamar elfárad és a beszéd is nehezére esik. Ülünk le ide az árnyékba, aztán majd elbeszélem az egészet.

Leültek egy nagy fa alá s az öreg vak ember belekezdett a beszédbe.

— Hát az úgy volt, kis Iluska, hogy én... izé... persze, hát előbb még azt kell elmondanom, hogy és miképen történt az, hogy én megvakultam... Már ezt pedig meg nem érted, ha előbb el nem mondom az ősapám, meg a nagyapám, meg az édes apám históriáját, mert ez mind hozzá tartozik. Hát tudd meg...

— Jaj istenem, hiszen az rettentően sokáig fog tartani, ha az apja, nagyapja, meg az ősapja történetét mind elmondja! sóhajtott Iluska. Nem kezdhetné inkább mindjárt azon, hol van az én kedves fehér galambom?

— Nem lehet, világért sem lehet. Minden históriát a kezdetén kell kezdeni.

Iluska belenyugodott, bármennyire türelmetlen volt. A vak ember tehát elkezdte az ősapja történetét és beszélt hosszasan mindenféle dolgot, a mi Iluskát egy csöppet sem érdekelt, mert a fehér galambra semmikép sem tartozott. Az öreg csak beszélt tovább, Iluska pedig már csak úgy fél-füllel hallgatta s inkább ügyelt egy kis madárkára, mely a fejk fölött egy ágon gyönyörűen kezdett zengeni. És a mint Iluska a madárdalra ügyelt, lassanként mintha meg is értette volna, mikor a madárka ezt zengte:

Gyorsan telik le az óra,
Ne hallgass az álnok szóra,
Csak tartóztat az utadban,
A galamb még fogságban van.

(Vége következik.)

AZ ÁLLATVILÁGBÓL.

— Kenguru. — Csörönd. —

(Képekkel a 212 és 221. lapokon.)

A legkésőbb felfedezett földrésznek, Ausztráliának több olyan állata van, mely meglepő sajátosságokkal bír, minőket más földrészek állatainál nem láthatni. Ilyen furcsa két állat az is, melyet most e rajzok mutatnak. Egyik a kenguru, másik csörönd.

A kenguru Ausztráliának legnagyobb emlős állata és egyenesen állva ölnyínel magasabb. Első lábai igen pi-

czinyek, hátsó lábai ellenben igen nagyok és erősek, úgy hogy alig tud négy lábon járni, hanem hátsó lábain guggol és járás helyett ugrál. Ugrani pedig óriási nagyokat tud, úgy hogy ha neki ered, lóháton is alig lehet utolérni. Másik sajáttsága az, hogy a hasán zacskója van és kicsinyeit abban hordja, mikor azok még gyöngék és nem bírnak gyorsan menekülni a veszedelem elől. Menekülésre pedig a kengurut a legkisebb gyanus zaj is rábirja, mert rendkívül félnék és ijedős. Csak korán reggel és este meg éjjel buvik elő a sűrűségből legelni, nappal a bokrok közt, erdőkben heverész. A gazdáknak pedig sok kárt tesz a vetésekben, melyeket éjenként meglátogat, ezért tehát üldözik.

Csakhogy nem könnyű a kängurut elejteni. Többnyire csapatostul legelésznek együtt s minden csapatnak egy öreg, tapasztalt állat a vezére. Ez folytonosan résen áll, figyel s rendkívül finom hallásával és szaglásával messzire megérzi a veszedelmet, futásnak ered s az egész csapat követi, úgy hogy a vadász csak ritkán közeledhetik annyira, hogy biztosan lőhessen. Ezért sokszor más módon fognak is hozzá: kötelekből hurkokat feszítenek ki az erdőben s nagy zajjal arra felé riasztják a kenguru csapatot, melynek egy része bele akad a hurokba. Fogják néha olyan módon is, mint az elefántot szokás: igen magas kerítést készítenek, mely tölcser formán mindinkább keskenyedik. A hajtók aztán nagy lármával a kerítés széles nyílása felé üzik a kenguru csapatot, mely előre sietve, mind szűkebb helyre szorul és a kerítés végében utoljára mozdulni sem tud. Itt aztán a vadászok lelövik. Husát igen jóízűnek mondják.

A kengurunál még sajáttságosabb állat a csörönd. Ez félig vízi, félig szárazföldi állat s körülbelül akkora, mint a házi macskánk, de testalkata inkább a vidráéhoz hasonlít. Csodálatos azonban a feje, mely a kacsáéhoz teljesen hasonló

csőrben végződik, tehát emlős állat madár szájjal. Csőre tövében bőr-zacskója van s ez neki afféle kis eleség-kamarája. A csőrönd ugyanis a vízben uszkálva, apró vizi rovarokat fogdos össze, de nem eszi meg mindjárt, hanem elrakja a zacskóba s mikor már eleget gyűjtött, pihenő helyre vonul és ott kényelmesen lakomáz. Lakása a víz partján van, hol tágas vermet ás, melyből egyik nyílás a szárazföldre, a másik a vízbe vezet. Igazán jól a csőrönd csak a vízben érzi magát, órákig uszkál, le-lebukdos a víz alá; este felé pedig kimegy a füre és ott keres rovarokat.

Sokszor tettek kísérletet, hogy egy-két ilyen furcsa állatot áthozzanak Európába; de a csőrönd nem bírja ki a nagy tengeri utat s ha pár napig nélkülöznie kell a friss folyó vizet, melyben lubiczkolni szokott, megbetegszik és kimulik. Ezért élve még nem jutott el hozzánk.

A BECSÜLETESÉG JUTALMA.

Egy nemeslelkű herczegnek szokása volt szükkölködő alattvalóit minden héten palotájában kihallgatni s gyámolítani. Egy alkalommal egy szegény özvegy is bebocsáttatott, kinek valóban nagy szüksége volt gyámolításra. Alázatosan lépett a herczeg elé és könyes szemekkel mondá:

— Kegyelmes uram! Én 5 frt házbérral tartozom s minden erőmet megfeszítettem, hogy kifizessem. De agg korom nem engedi meg, hogy nehéz munka által keressek pénzt s könyörögtem a gazdának, hogy legyen türelemmel. De ő mitsem adott könyörgő szavaimra, sőt fenyegetett is, ha egy hét alatt ki nem birom fizetni, kis leányommal és csekély butorommal kidobat. Sirtam, könyörögtem, hogy hosszabbítsa meg a határidőt, de ő hidegen utasított ki szobájából. A hét pedig holnap fog letelni, s még egy krajczárom sincs. Kegyelmes uramnál

esedezem tehát, segítsen meg 5 frttal. Örökké fogom áldani nemes jótékony-ságát.

A nemes herczeg meg volt hatva s néhány sort irt, mondván:

— Menj el, jó asszony, a pénztárnokhoz, a ki neked 5 frtot fog adni.

Az özvegy megköszönte s a pénztárnokhoz ment, ki neki 50 frtot adott át. Ez álmélkodva mondá, hogy csak 5 forintot kért.

— Bizonyára tévedt a nemes herczeg — mondá.

Azután a pénztárnokkal a herczeghez sietett, ki így szólt:

— Igaz, hogy tévedtem, majd kiigazítom. Erre másik czédulát irt s átadván mondá:

— Ily becsületesség megérdemli a jutalmat. Most én azt mondom, hogy pénztárnokom 500 frtot adjon át. Fogadd ezt becsületességed jutalmául s fordítsd a gyermeked nevelésére. Mondjad el neki ezt az esetet, s nevemben figyelmeztessd őt, hogy ne térjen le a becsület utjáról s legyen édes anyjához hasonló, ugy mindenkor számíthat a jó emberek pártfogására.

BETÜREJTVÉNY.

A következő szótagokból s betűkből 10 szót kell összeállítani, úgy hogy a kezdő betűk felülről lefelé olvasva egy történetileg nevezetes hely, — a végbetűk szintén így olvasva egy jeles vezérünk és atyjának nevé adják:

ro, ar, ed, zó, zá, szer, p, lá, sz, ron, lyom, ep, ti, á, ug, rá, tás, eb, a, él.

A tiz szó értelme a következő: 1. A kicsik így köszönnek. 2. A határban találsz ilyet. 3. Színész eleveníti meg. 4. Ige, a fél-múlt időben. 5. Közöséges birtoknévmás. 6. Gyakran használt időhatározó. 7. Sok bajt okoz, ha szilaj. 8. Megye a szép felvidéken. 9. Spanyolországi folyó neve. 10. Babona.

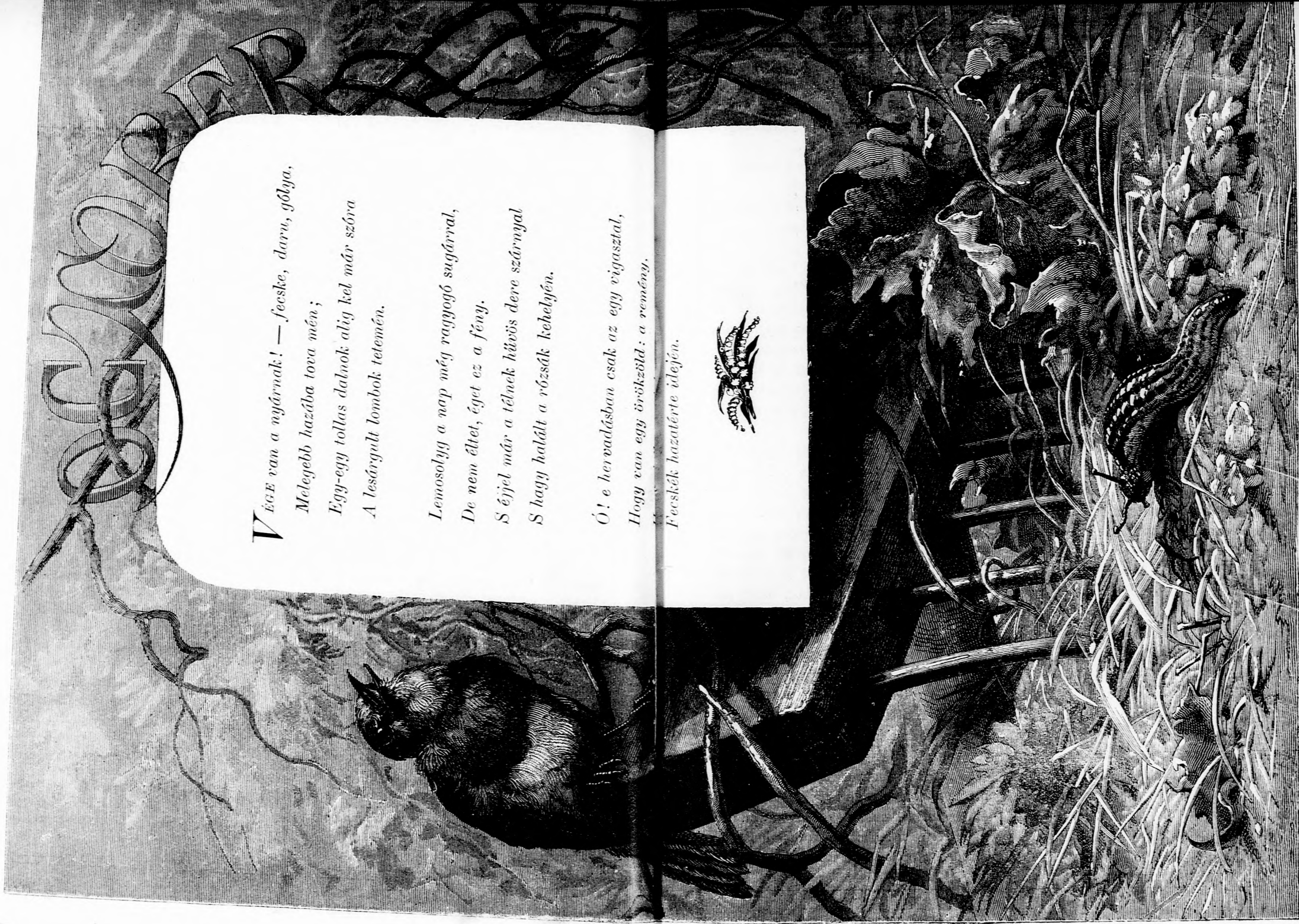
ESŐKÉK

Vége van a nyárnak! — fecske, daru, gólya,
Melegebb hazába tova mén;
Egy-egy tollas dalnok alig kel már szóra
A lesárgult lombok tetemén.

Lemosolyg a nap még ragyogó sugárral,
De nem éltet, éget ez a fény.
S éjjel már a télnek hűvös dere szárnyal
S hagy halált a rózsák kehelyén.

Ó! e hervadásban csak az egy vigasztal,
Hogy van egy örökzöld: a remény.

Fecskek hazatérte idején.

AZ APA ELLENSÉGE.

— Beszélyke. —

Elmondja Guszti bácsi.

Azt kívánjátok, hogy valamit meséljek a magam gyermekkorából? No jó, hát üljetek ide mellém, elmondok egy kis történetet. De ha majd a szomszédba átsétáltok Péter bácsihoz, kérjétek meg, hogy ő mondja el nektek ebből a históriából azt, a mit én most sem tudok. De attól tartok, nem mondja el, mert én máig is hiába kérdeztem.

No's, hát azt tudjátok, hogy én kicsiny koromban is itt éltem ebben a mi kedves ódon házunkban. Itt születtem és itt is növekedtem s szüleimen kívül még az öreg Zsuzsánna asszonyra emlékszem, a mi cselédünkre, a ki valóságos mintaképe volt a jósnak és becsületességnek.

A legelső esemény, melyre emlékszem, hideg esős őszi napon történt. A szél sivitva fujt s én nem igen mertem kilépni a pitvarból, csak az ajtóból néztem kifelé s atyámat láttam a kapunál. Vele szemben egy másik férfi állt, magas, izmos termetű s olyan fenyegető, sötét tekintetű, hogy biz' én megijedtem volna, ha olyan biztos messzeségben nem vagyok. Mert akkor mindössze hat éves voltam és nagyon készültem ugyan huszárnak, de még soha sem tapasztaltam semmi komoly veszedelmet, mert ha más nem, legalább bátor házörző kutyánk mindig mellettem volt, mikor az udvarról kimentem. Azt hat éves gyöngö eszemmel is kitaláltam, hogy az az idegen nagyon haragszik és mérgesen beszél; de atyám sem maradt adós, épen úgy felelt vissza, ugyancsak hangosan pöröltek. Nem értettem, miről

beszélnek és nem is hallgathattam sokáig, mert oda jött hozzám Zsuzsánna és bevezetett a szobába. De már ekkor nagyon kíváncsi voltam.

— Kicsoda ez az ember? kérdém. Az ott . . . a kapunál.

— Ne gondold vele, felelt Zsuzsánna. Az halálos ellensége apácskának.

— Mi az az ellenség?

Nektek talán nem kell már ezt magyarázni, de én akkor valóban még nem is sejtettem, mit jelent az »ellenség« szó. Az öreg Zsuzsánna azonban csöppet sem látszott hajlandónak, hogy megmagyarázza és kérdéseimre csak annyit felelt:

— Mi az ellenség? Gonosz dolog, kedves gyermekem. De te azon ne törd a fejedet.

Szerettem volna szót fogadni, de nem tehettem, mindig furta a fejemet ez a dolog. Az ablakból még láttam azt a fenyegető tekintetű idegent, hallottam a hangos szóváltást is. Az idegen, az ellenség, végre hirtelen megfordult és köszönés nélkül ott hagyta apámat a faképnél. Ujra elmentem Zsuzsánnához, hogy magyarázza meg nekem, mi az az ellenség. De az öreg Zsuzsánna igen jól tudott ugyan sütni-főzni, hanem efféle magyarázgatáshoz alkalmasint keveset értett és csak annyit felelt:

— Az ellenség, hát az ellenség, olyan ember, a ki nem szeret s a kít nem szeretünk.

Ezzel én nem voltam sokkal okosabb, mert olyan embert én nem ismertem, a kít én nem szerettem, vagy a ki engem nem szeretett volna. Mint afféle egyetlen gyermek, kissé el is voltam kényeztetve, a ki

am sokáig,
na és beve-
kor nagyon

kérdém. Az

Zsuzsánna.
ak.

már ezt ma-
n még nem
enség» szó.
söppet sem
magyaráz-
lelt:

sz dolog,
ne törd a

ogadni, de
fejemet ez

ttam azt a

allottam a

, az ellen-
s köszönés

faképnél.

hogy ma-
ellenség.

jól tudott
magyaráz-

értett és

ellenség,
a kit nem

l okosabb,
tem, a kit

gem nem
tlen gyer-
etve, a ki

pedig házunkhoz jött, mind csak dédel-
getett.

Mivel tehát a magyarázat után sem
tudtam sokkal többet, mint azelőtt, elha-
tároztam, hogy megkérdezem magától
apámtól. Mikor este bejött a szobába és
én szokás szerint fölkapaszkodtam a tér-
dére, egyszerre kérdém:

— Apácska, mi az az ellenség?

Csodálkozva és kissé kedvtelenül is
nézett rám, de aztán szeliden felelt:

— Az ellenség, kedves fiam, olyan
ember, a ki minket bánt, üldöz, kárt okoz
nekünk és ártalmunkra törekszik.

Ezt már kezdtem kissé érteni, de
még nem voltam tisztában s újra kérdém:

— Kedves apa, Zsuzsánna azt
mondta, hogy az ellenséget nem szeretjük.
Igaz?

— Persze hogy igaz.

— És te sem szereted ellenségedet?

Erre atyám összeráncolta homlokát
és kedvtelenül mondá:

— Eh, gyermek, mit fecsegsz össze-
vissza!

De én, mint afféle kis oktondi, nem
tágitottam s újra kérdém:

— És én se szeressem ellenségedet?

— Kis gyermeknek nincs ellensége,
ne törd ilyeneken a fejedet.

Ezzel atyám szinte boszusan letett
engemet a földre, úgy, hogy megijedtem
és elszomorodtam. Vissza is kapaszkodtam
és hizelkedve mondám:

— Kedves apácska, ne haragud-
jál... hiszen én szeretlek... és szeretni
akarok mindenkit, de téged legjobban.

— Jól van, kis fiam, de erről többet
ne beszélj. Menj aludni, későre jár az idő.

Lefeküdtem, de bizony sokáig nem
aludtam el, hanem törtem a fejemet azon,
a mit hallottam. Most már úgy félig-med-
dig értettem, mi az ellenség, de azért
mégsem voltam sokkal okosabb. Az a
komor arczu idegen miért ellensége
apácskámnak, miért akar neki ártani,
miért bántja? Hiszen apácska olyan jó!
Vagy apácskám is bántja az ellenségét?
Ezt már semmiképp sem tudtam elhinni.
Addig-addig törtem rajta a fejemet, míg
utoljára is elaludtam fölötte.

Még egy-két napig foglalkoztatott ez
a dolog, de aztán, mint afféle kis fiu,
hamar elfelejtettem, kivált mert más
senki sem beszélt róla, azt az ellenséget
meg nem láttam többé. Játszottam, egy
kicsit tanulgattam és semmi gondom sem
volt ellenségre, mikor körülöttem csupa
olyan ember volt, a ki szeretett és a kit
én is szerettem.

Napok multak, azután hetek és hó-
napok is és egy egész esztendő. Megint
ősz volt, hideg, esős, szeles idő s én egy
este egymagam voltam otthon. Azaz ott-
hon volt a jó öreg Zsuzsánna is, de bete-
gen feküdt. Szüleim a szomszéd faluba
kocsiztak látogatóba, de engem bátran
otthon hagytak, mert tudták, hogy nem
követek el pajkos csinyt, hanem a legtöbb
időt a jó öreg Zsuzsánna mellett fogom
tölteni, a ki még betegen is mindenféle
szép mesékkal mulattatott.

Meg is tartottam, a mit mamámnak
ígértem, nem pajkoskodtam, még csak ki
sem mentem a szobából. Ez persze nem
volt valami nagy érdem, mert oda kint
rettenetes idő volt. A mint beesteledett,
a szélvész még rettentőbben kezdett üvöl-

teni, az eső sűrűen szakadt, és koromsötétség uralkodott odakint. Örülhetett mindenki, a ki bent volt a biztos hajlékban s éppen azon tanakodtunk, hogy fognak szüleim ebben a szörnyű időben hazatérni, mikor egyszerre sajtóságos, panaszos kiáltás hallatszott. Az öreg Zsuzsánna rám nézett. én meg ő reá és mi tagadás benne, eleinte mindaketten szinte megijedtünk.

— Mi lehet az? Valami baj van... Közelről hallatszik az a kiáltás, pedig az udvaron senki sincs.

Figyeltünk és csakhamar újra hallatszott a kiáltás, most már egészen tisztán. A szél egy pillanatnyira szünetelt s ekkor kétségbeesetten hangzott:

— Segítség! Oh segítség!

Zsuzsánna izgatottan emelkedett föl.

Csörönd (Lásd a 214. lapon.)

— Valakinek baja van itt közel, talán éppen a kapunk előtt. És ebben a szörnyű időben van ott kint. Föl kell kelnem, utánna kell nézmem.

— De már azt nem engedem! kiáltam én. Hogy kelne föl, mikor beteg! Majd kimegyek én. Nem félek ám én.

— Jól van, kedvesem. Ott a lámpás, azt gyujtsd meg és úgy menj ki.

De tovább a kapunál ne menj a világért sem.

Hamar meggyújtottam a lámpást és siettem ki. A szélvész már ismét javában dühöngött, az eső csak úgy szakadt, de én vitézül neki indultam. Éppen a mint kiléptem az ajtón, újra hallatszott a segélykiáltás, még pedig egyenesen a kapunk felől. Odaszaladtam, kinyitottam a kaput

és előre tartottam a lámpást. Eleinte semmit sem láttam, csak a nagy sarat, vizet; de aztán az utszéli árokban megmozdult valaki és fájdalmas hangon sohajtá:

— Oh, segítség, az istenért, segítség!

Siettem hozzá és megvilágítottam arcát. Ráismertem.

— Az apa ellensége! kiáltám meglepetve.

— Igen, az apád ellensége és így a tied is, ugy-e! felelt az idegen, fájdalmában és keserű gunyval nevetve.

Nekem azonban eszembe jutott az is, a mit akkoriban, egy esztendő előtt atyám mondott. Szeliden feleltem tehát:

— Kis gyermeknek nincs ellensége, én nem bántok senkit, engem sem hánt senki. De hát mi a baja, mért fekszik itt az árokban?

— A sötétben félreléptem, szerencsétlenül estem, eltört a lábam. Ha nem segített senki, itt veszek.

— Oh, az nem lehet! kiáltám élénken. Próbáljon fölkelni... kapaszkodjék belém... oh, én erős vagyok ám... és itt van a botja, ni... nincs messze a szobánk, ott majd lefekhetik.

Az idegen nagyot nézett rám, aztán így szólt:

— Jó gyermek vagy, isten meg fog áldani. Jőjj, segíts, talán föl tudok állani.

Nehezen ment biz az, de nagy sokára mégis csak fölállt, aztán reám is, meg a botjára is támaszkodva, nagy kinosan, féllábon ugrálva, bejutott a szobába. Siettem Zsuzsánnához.

— Az apa ellensége van itt, eltört a lába, segíteni kellene, mit csináljunk?

A jó öreg Zsuzsánna fölkel, gyorsan felöltözött s ő már tudta, mit kell tenni. Legelőször is lefektette a beteget, engemet pedig elküldött a szomszédba, hogy onnan valaki menjen hamar a városba orvosért.

Mikor apám hazaérkezett, a saját ágyában ott találta ellenfelét. Nem értette a dolgot, de az ellenség maga mondta el s végül így szólt:

— Igen, János, kis fiad hozott ide, megmentette életemet. Feledjük a multat, legyünk ismét jó barátok. E jó gyermek legyen oktatónk.

Atyám megölelte a beteget, aztán mindketten engem öleltek meg.

Miért voltak addig ellenségek, soha sem tudtam meg, mert ha kérdeztem, mindig azt felelték, hogy az a gonosz mult el van temetve. De azt tudom, hogy Péter bácsi, mihelyt törött lába meggyógyult, rövid időre elutazott, aztán visszatért, megvette a szomszédházat és azóta leghivebb, igaz barátja atyámnak is, nekem is.

A SZÓFOGADATLAN ZÖLD PRINCZ.

— Elbeszélés. —

Irta: B. Büttner Lina.

NAPRÓL-NAPRA ott üldögélt nyugalmas jólétben a zöld princz, a faburkolatu nyitott ablakban. A napsütötte fügefalevelekből méz- és tejszagu édes pára áradt be hozzá s ő kellemesen szuszmákolva szunyókált a forró nyári napfényben.

Zöld princz egy igen jeles papagáj volt, aki még öt nyelven is beszélt. Magyarul mondott jó reggelt, francziául jó na-

pot, németül kívánt jó éjt, tótul kért és angolul köszönt meg mindent. Azért nagy okossága és tanultsága miatt urnője: Lullika tréfából »tudományos gyűjtemény«-nek is hívta.

De ő magát csak *zöld princz*nek nevezte s ez a név is ráillett, mert gyönyörű borsózöld tollruhát viselt, mely hosszú kékes-sárgás-zöld fark-uszályban végződött. Hátára, mint pompás gránáttal himzett smaragdszin bársony palást, — úgy borultak barnával diszitett sötétzöld szárnyai. Nagy görbe csőre kemény és piros volt, akár a korál. Rövid lábacskaí oly ügyesek voltak, mintha kicsiny kezecskék lennének, rezedazöld keztyücskébe bujtatva. S e zöld keztyüs kezeiben szépen illedeimesen tartotta a czukrot, piskótát, körtét, vagy, amit legjobban szeretett, a rántott csibe-czombot.

Rendes étke napraforgómag volt ugyan, az volt a mindennapi kenyere, de a mellett még igen szeretett nyalánkoskodni is. Hanem azért, mint olyan bölcs madárhoz illik, nagyon vigyázott, hogy a gyomrát soha el ne rontsa.

Legjobban szeretett a nyitott ablakban egyedül üldögélni, tépni a fügefá benyuló tejes leveleit, vagy nézni a mozdulatlan fenyőket és a gyors szárnyu fecskét. Lulli egészen kedvére és szabadjára hagyta őt, mert tudta, hogy igen okos és szófogadó, nem teszi ki magát semmi bajnak, veszélynek, s míg urnője el nem viszi, ő soha el nem megy az ablakból.

Egy reggel két vörös fejű kis tengelicz vidám bámulattal nézte a vörös csőrű komoly, bölcs papagájt. Persze ők nem tudták, hogy ez egy nagy princz, kinek

sokkal okosabbnak illik lenni, mint a kis madárkáknak.

Mikor a bolondos kis tengeliczek tova repültek, a szérüskertben nagy csodálkozva beszéltek a furcsa nagy zöld madárról, ki a kastély nyitott ablakában szuszmákol a napfényen. Meghallotta ezt a csóri kandur is, ki mint fekete pandur volt alkalmazva a gazdasági udvarban, s kötelessége abból állt, hogy a buza- és rozs-asztagokat őrizze, a tolvaj verebket és egereket összefogdossa. Össze is fogdosott annyi vigyázatlan verebet és szeles egérkét, hogy sem ő, sem a ciczamama és a kis gyermek-ciczurkák nem birták megenni. Mégis, mikor arról a szelid nagy madárról hallott, a ki szabadon, egyedül ül az ablakban, egyszerre föltámadt benne a macska falánksága, és kapzsisága, hogy hátha! — — hátha azt a pompás idegen madarat prédául ejthetné!

Rögtön végigsimogatta pofáját, kifente-kente csóri bundáját, hogy csak úgy fénylett-feketéllett, mint valami ujdonatuj selyem kalap, s kicsinosítva magát, föllapangott a kertbe. Itt besandított minden ablakba, míg végre az egyikben meglátta a szép nagy zöld madarat, a mint a behajló ágakról a tejes fügefá leveleket rágicsálta.

A kandur leült az ablak előtti pázsitra s elkezdett leghizelgőbb hangján brugolni; addig dorombolt, brugolt, míg a zöld princz figyelmessé lett, és szép fejét féloldalra hajtva, fél szemével vizsgálgatni kezdte az ismeretlen fekete állatot.

— Jó reggelt kívánok! köszönt fel hozzá ekkor a macska nyájasan. Ha sza-

bad kérdeztem, nem unatkozol így egyedül ott az ablakban?

— A kinek esze van, az soha sem unatkozik, szólt le a *zöld princz* bölcsen, mint igazi »tudományos gyűjtemény«, s fejét a másik oldalra fordítva, a másik szemével vizsgálta a csóri kandurt, ki ismét így szólt:

— Igen, de azért itt sétálni mégis sokkal mulatságosabb, mint ott szuszmarkolni egyedül. Szállj le az ablakból és sétáljunk kissé.

— Nem mehetek, megígértem ur-nőmnek, hogy nem megyek el az ablakból. Csak azért engedik meg, hogy itt szabadon ülhessek, mert tudják, hogy szófogadó vagyok; felelt a szép komoly madár.

— No, bizony! hetvenkedett a macska, nekem is van kötelességem, hogy őrizzem az asztagokat és mégis eljöttem ide sétálni. Aki mindig szót fogad, egyszer aztán engedetlen is lehet.

— De ha csak egyszer is engedetlen leszek, többé nem fognak nekem hinni, veté ellen az okos madár.

— Igen, hamegtudnák! De nem fogja ám megtudni senki. Ha leszálshozzám, beszéljük az egész kertet. Elvezetlek a tulsó oldalra, ott kitűnő finom sárga barackz érik éppen most.

— Ad nekem barackzot az ur-nőm is.

— Ad, ad! nevetett a csóri kandur, de meglátod, mennyivel mulatságosabb lesz az, ha magad szeded a jó leves barackzot a fáról.

— Barackzért biz én nem megyek.

— De van füge is, és már az is érett. Pedig azt még, tudom, nem adtak neked. Ugy-e nem?

— Nem, azt még a nyáron nem ettem, szólt a *zöld princz*, ébredő nyalánsággal.

— Hát csak szállj le gyorsan, ide mellém a pázsitra, sürgette a macska. Elvezetlek a virágok közt úgy, hogy senki sem vesz észre, aztán jól mulatunk! Szedsz magadnak nagy puha édes fűgét, a mennyi kell, vissza is jössz, és nem tudja meg sóha senki! Csak jöjj szaporán.

Az okos madár végre is ostoba módra ráhagyta magát beszélni.

— No, nem bánom hát, szólt, elmegyek veled, de csak egyetlen egyszer és rögtön visszajövünk, csak a fűgét nézzük meg, ha igazán érettek-e?

Ezzel az ablak szélére lépett s onnan lerepült a pázsitra a fekete kandur mellé.

A ravasz macska csak erre lesett, abban a pillanatban rárohant és körmeivel megragadta. Bizonyíval soha, soha többé nem evett volna fűgét a szegény *zöld princz*, mert őt falta volna föl a csóri kandur — de éppen e veszedelmes pillanatban a torony-szoba ablakából egy nagy könyv repült ki, mely szerencsésen éppen a macska hátára esett úgy, hogy a macska elbocsátotta prédáját és rémülten menekült el.

Igy a szép *zöld madár* szerencsésen megmenekült a csufos haláltól, de első engedetlenségét soha sem fogja feledni, mert a macskának harapásaitól, körmeitől s a nagy rémülettől igen beteg lett s két hétig kellett feküdnie.

Most már jobban van, vérző lábaes-
kája, megsebzett szárnyai meggyógyultak,
ismét ott ül a fűgefalevelek közt a nyitott
ablakban s boldogan szuszmákol a nap-
fényben.

De hátha Lullika éppen akkor nem
ült volna a toronyszoba nyitott ablaká-
nál? s ha véletlenül nem lapozott volna
éppen a nagy nehéz »Szakácskönyv«-ben,
melylyel lesújtotta a gonosz fekete kan-
durt? . . én még most is reszketek, hogy
mi történhetett volna akkor . . .!

A JÓ CZIMBORÁK.

(Képpel a czimlapon.)

Uramfia!

Ez osztán a derék kompánia.

A Peti, Bandi, Pali, Móricz

Négy városszerzte híres kőfész.

Az iskola —

Miattok meg se nyílanék sola.

Hiszen tanár ur bármint magyaráz,

Nincsen eset rá, hogy e négy viggyáz.

Felelni kellene —

Rögtön üres lesz mind a négy helye:

Peti menten a pad alá buvik

És ott lapul akár csak egy kavic;

Bandi beteg lesz és haza szalad,

Pali ápolni mén öt ezalatt,

Móricznak orra vére csered,

Egy szóval füstbe mén a felelet.

De ha esik halászat,

Madarászat,

Verekedés, oszonna, vacsora —

Soh' sem beteg a négy jó czimbora.

Hol pajkoskodni van jó alkalom,

E négy kópé bizonytal ott vagyon.

Az egész város harcban áll velük

S ha baj van, nem marad csak hült helyük,

No meg a baj, mit ők okoztanak —

Már ezek ilyen furcsa madarak.

S mi lesz e négyből, ha meg nem jövel? —

Ők jutnak a pokolban legalul

S lesz köztük annyi lárma s annyi per —

Kerüli őket maga Lucifer.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A „KIS LAP” XXVII. köt. 12-ik
számában közölt képrejtvény megfejtése:

Zács Feliczián.

Helyesen fejtették meg: Bohács
Géza, Kővér testvérek, Magyary Kornél, Szoko-
lovits Iván, Winkle Nándor, Péch Aladár, Weisz
Melánia, Deutsch Piroska, Zsitvay Laura, Pór-
szász Károly, Waldner Károly, Muskó Adrienne,
Ruprecht Sándor, Országh Ilona, Paula és Ala-
dár, Lázár Nella, Kiss Mariska és Emma, Frank
Béla, Benke Nándorka, Farkas Elza, Grossmann
Ernő, Fischer Vilma, Bárányeczky (?) Dávid, Do-
boczky Irénke, Frommer Irma és Hugó, Merza
testvérek, Jacobovics Leo és Jenő, Müller Eve-
lin, Flesch Marianne, Jerikoglu Irén, Widder
Andor, Kleeberg Ödön és Zoltán, Löffler Marika,
Mautner Aladár, Návay Ilona, Tahy Sarolta,
Ernst Miklós, Hevessy Klára, Temesváry Dezső,
Ehrlich Janka és Szeréna, Raisz Mariska, Proco-
pius Gerda, Tersánszky Szidike, Gut Izsa, Csergő
Erzsi és Bandi, Dezsán Péterke, Geiger Tercsi,
Volf Irma.

*

A »Kis Lap« XXVII. köt. 11-dik számában
közölt rejtvény megfejtését utólag még beküld-
ték: Horváth Kálmán, Kiss Elemér.

Jótekonyság.

Halmi Ferencz árvái javára: Kővér
Pálma és Gusztáv, Hieronymi Blanka és Ka-
rola 5 frtot, mint a „Kis Lap”-ból vett »Terike
és Ferike« című szindarab előadásának jöve-
delmét.

Ezen összeg ki van mutatva a „Nemzet”
című politikai napilapban.

Az *Ég* áldása legyen a kegyes ada-
kozókon!

Forgó bácsi.